

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Експертний комітет
з відбору та використання основних лікарських засобів
МОЗ України

Перелік пріоритетних захворювань в Україні:
методологія та результати

Версія 1.1.

Київ 2018

Розроблено:**Експертний комітет з відбору та використання основних лікарських засобів**

МОЗ України: Олещук О.М., доктор мед. наук; Матвєєва О.В., канд. мед. наук; Зотов О.С. канд.мед.наук; Дудлей М.А.; Клименко М.М.; Лисенко О.Ю., канд.пед.наук; Малишевська Ю.Є.; Піняжко О.Б., канд. фарм. наук; Подаваленко А.П., доктор мед. наук; Романенко І.М.; Семиренко О.О.; Тонковид О.Б.; Топачевський О.А.; Яковлєва Л.В., доктор фарм. наук; Янкова Л.Я.

Автори укладачі:

Олещук О.М., доктор мед.наук
Піняжко О.Б., канд. фарм. наук
Романенко І.М.
Топачевський О.А.

Технічний супровід:

Подяка:

Автори висловлюють глибоку вдячність Р.Ілику, В.Тимошевській за сприяння та допомогу розробці переліку пріоритетних захворювань в Україні.

Перелік умовних скорочень

ВВП – валовий внутрішній продукт

ВООЗ – Всесвітня організація охорони здоров'я (англ. WHO)

ЛЗ – лікарські засоби

МКАР – мультикритеріальний аналіз рішень (англ. multiple criteria decision analysis, MCDA)

МОЗ – Міністерство охорони здоров'я

НПОЛЗ – Національний перелік основних лікарських засобів

ОЗ – охорона здоров'я

ОТОЗ – оцінка технологій охорони здоров'я (англ. health technology assessment, HTA)

ТОЗ – технологія охорони здоров'я

ФЕА – фармакоеконічний аналіз

DALY – роки життя, скориговані за інвалідністю (англ. disability adjusted life years)

Зміст

Вступ	3
Розділ 1. Мета, контекст аналізу та методологія	4
1.1. Мета і завдання аналізу:	5
1.2. Методологія аналізу для створення переліку пріоритетних захворювань	5
Розділ 2. Етапи розробки переліку пріоритетних захворювань	6
Розділ 3. Агрегація даних та результати	10
Розділ 4. Рекомендації, висновки та напрямки використання	31

Вступ

Глобальні виклики такі як старіння населення, збільшення кількості хронічних захворювань та поява нових технологій охорони здоров'я (далі - ТОЗ) призводять до щорічного зростання витрат на охорону здоров'я (далі - ОЗ) в світі, що складає близько 10% від валового внутрішнього прибутку (ВВП). Водночас зростають бюджетні обмеження, що потребує оптимізації використання державних ресурсів на ОЗ, тобто зосередження уваги на ефективних технологіях і збереження при цьому стимулів для інновацій¹.

Сьогодні навіть у найбільш розвинених країнах попит на охорону здоров'я перевищує рівень ресурсів, що виділяються на фінансування охорони здоров'я. Оскільки досі не існує єдиних моделей для встановлення правових та справедливих пріоритетів у сфері охорони здоров'я, визначення пріоритетів залишається реальним викликом для політиків у системах охорони здоров'я у всьому світі².

За розрахунками комісії з основних лікарських засобів (*Lancet commission on essential medicines*), для придбання 201 позиції найбільш пріоритетних ЛЗ за МНН потрібно від 13 до 25 дол. США на душу населення³. Розраховано, що фінансування лікарських засобів в Україні за кошти Державного і місцевих бюджетів становить у перерахунку – 10,14 дол. США на душу населення у 2017 році. Це свідчить, що для задоволення попиту бюджет має бути суттєво вищим та ефективно перерозподіленим і використанням інструментів пріоритизації.

Одним із основних завдань Експертного комітету з відбору та використання основних лікарських засобів (далі - Експертний комітет) є створення та перегляд переліку пріоритетних захворювань та патологічних станів для Міністерства охорони здоров'я України (відповідно до Положення про здійснення відбору лікарських засобів для внесення до Національного переліку основних лікарських засобів, затвердженого Наказом МОЗ України від 07.10.2016 № 1050 зі змінами, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 24 жовтня 2016 р. за №1390/29520).

Діюче нормативно-правове забезпечення передбачає, що Експертний комітет визначає перелік пріоритетних хвороб та патологічних станів з урахуванням таких критеріїв:

- популяційних (епідеміологічних) показників та показників тягаря хвороби (економіко-соціальне вираження наслідків і проблем, викликаних хворобою);
- регуляторних вимог відповідно до галузевих, національних державних програм, встановлених соціальних гарантій;
- особливостей надання громадянам медичної допомоги всіх видів.

¹ КЕРІВНА НАСТАНОВА ІЗ ОЦІНКИ ТЕХНОЛОГІЙ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
<http://www.nplz.org.ua/Applicants/Lists/AuxiliarySources/AllItems.aspx>

² http://www.who.int/medicines/areas/priority_medicines/MasterDocJune28_FINAL_Web.pdf

³ Lancet Commission on Essential Medicines for Universal Health Coverage. Lancet Published Online November 7, 2016.
[http://dx.doi.org/10.1016/S0140-6736\(16\)31599-9](http://dx.doi.org/10.1016/S0140-6736(16)31599-9)

Відповідно до перспективи розбудови системи громадського здоров'я на основі принципів рівності та ефективності Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ) рекомендовано для визначення пріоритетних захворювань використання системних підходів та застосування взаємопов'язаних критеріїв, а саме⁴:

- доказові дані - тягар захворювань;
- фактори ризику, які мають високий вплив на найбільш поширені захворювання;
- майбутні прогнози стосовно захворюваності: антибіотикорезистентність та пандемія грипу;
- принцип «соціальної солідарності» у випадку орфанних захворювань.

Переліки пріоритетних хвороб та патологічних станів вже були затверджені Експертним комітетом у 2016-2017 роках та враховували вищевказані критерії.

Розробка моделі пріоритетних захворювань для 5 вікових категорій населення відповідає постанові КМУ від 25.04.2017 №407 “Про затвердження Порядку реалізації державних гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій для первинної медичної допомоги на 2018 рік”⁵.

---

⁴http://www.who.int/medicines/areas/priority_medicines/en/

⁵ <https://www.apteka.ua/article/458646>

Розділ 1. Мета, контекст аналізу та методологія

1.1. Мета і завдання аналізу:

1. Розробити перелік пріоритетних захворювань на 2019 рік в Україні.
2. Розробити рекомендації для застосування переліку пріоритетних захворювань в Україні в умовах реформ системи охорони здоров'я.

1.2. Методологія аналізу для створення переліку пріоритетних захворювань

Протягом останніх років у світі розроблено і впроваджено мультикритеріальний аналіз прийняття рішень (англ. *multiple criteria decision analysis*, MCDA) для широкого практичного застосування в системі охорони здоров'я. Про що свідчать керівні рекомендації Міжнародного товариства фармакоекономічних досліджень ISPOR та Лондонської школи економіки і політичних наук LSE^{6 7}.

Мультикритеріальний аналіз прийняття рішень – це комплексний процес, який дає методичну можливість враховувати низку важливих критеріїв – поширеність, смертність і важкість захворювання, рівень незадоволеної потреби, соціоекономічні наслідки, клінічна ефективність і безпека, економічна доцільність, вплив на бюджет. Ці критерії використовуються для прийняття рішень у фармацевтичному забезпеченні: пріоритизації, ефективному використанні фінансових ресурсів для програм закупівель і реімбурсації (відшкодуванні вартості) лікарських засобів (далі-ЛЗ)⁸. Огляд інформаційних даних показав зростання опублікованих звітів з MCDA в системі ОЗ, а регуляторні органи і особи, які приймають рішення щодо фінансування ЛЗ за кошти державного бюджету (платники), використовують MCDA для процесу прийняття раціональних управлінських рішень у своїй практиці.⁹

Визначення критеріїв і їх валідація є основою для моделі MCDA. Для того, щоб аналіз був проведений достовірно, забезпечував найкраще розуміння для осіб, котрі приймають рішення, критерії мають відповідати ключовим вимогам:

- репрезентувати фактори, що є найбільш важливими для НТА;
- бути максимально об'єктивними, чітко встановленими, зрозумілими, взаємовиключними, вимірюваними, неповторюваними, незалежними у перевагах;
- бути обрані експертною групою на основі систематичних оглядів літератури, з використанням експертних думок, отриманих в результаті анкетувань, зустрічей і нарад з незалежними фаховими експертами.

⁶ Thokala P., Devlin N., Marsh K. et al. Multiple criteria decision analysis for health care decision making – An introduction: Report 1 of the ISPOR MCDA Emerging Good Practices Task Force // *Value in Health*. – 2016. – V.19. – P. 1-13.

⁷ Angelis A., Kanavos P. Value-based assessment of new medical technologies: towards a robust methodological framework for the application of multiple criteria decision analysis in the context of Health Technology Assessment // *Pharmacoeconomics*. – 2016. – V. 34(5) – P. 435-446.

⁸ Піяжко О.Б., Заліська О.М. Теоретичні основи і напрями використання мультикритеріального аналізу рішень у фармацевтичній галузі України відповідно до європейського вектора реформування // *Фармацевтичний часопис*. – 2015. – №2 (34). – С. 119-124.

⁹ Angelis A., Kanavos P. Value-based assessment of new medical technologies: towards a robust methodological framework for the application of multiple criteria decision analysis in the context of Health Technology Assessment // *Pharmacoeconomics*. – 2016. – V. 34(5) – P. 435-446.

Слід зазначити, що вибір критеріїв в MCDA має бути здійснений відповідно до потреб та точки зору осіб, що ухвалюють щодо затвердження і фінансування програм ОЗ.

Отже, відповідно до кращої міжнародної практики та адаптованої методології MCDA в Україні¹⁰, для оптимізації фармацевтичного забезпечення потреб населення, Експертним комітетом застосовано методологію MCDA для пріоритизації захворювань та станів з метою подальшого використання для прийняття рішень щодо реімбурсації та закупівель за державні кошти ЛЗ, фінансування інших медичних технологій та медичних послуг. Модель пріоритизації розроблена у MS Excel.

Розділ 2. Етапи розробки переліку пріоритетних захворювань

2.1. Вибір критеріїв та атрибутів

На першому етапі аналізу експертами визначено 5 критеріїв для моделі пріоритизації захворювань на основі проведеного огляду міжнародних практик та досвіду з MCDA.

Таблиця.1 Критерії моделі пріоритетних захворювань

	Критерій	Значення атрибутів критеріїв, джерела даних
1	Тягар хвороби	Показники DALY, http://ghdx.healthdata.org/gbd-results-tool
2	Вплив на громадське здоров'я	Базова модель EVIDEM ¹¹ , аналіз доказових даних
3	Рівень клінічних переваг	Базова модель EVIDEM, аналіз доказових даних
4	Наявність клінічних рекомендацій з	Базова модель EVIDEM, аналіз доказових даних

¹⁰ Піяжко О.Б., Заліська О.М. Мультикритеріальний аналіз рішень для оцінки технологій охорони здоров'я (лікарських засобів): наукове обґрунтування та практичне застосування в Україні: Методичні рекомендації. – ЛНМУ. – Л., 2018. – 23 с.

¹¹ <https://www.evidem.org/>

	менеджменту захворювання	
5	Соціальна солідарність	Звіт ВООЗ, http://www.who.int/medicines/areas/priority_medicines/en/

Вхідні дані для аналізу були представлені у вигляді **тягар захворювання за DALY**, з розподілом на 5 вікових груп:

- 1 група- до 5 років;
- 2 група - 5-14 років;
- 3 група - 15-49 років;
- 4 група - 50-69 років;
- 5 група - старше 70 років.

Тягар хвороби (*англ. burden of disease*) - це показник, що кількісно визначає втрату років життя з високою якістю (здорового життя) через хворобу; виражається в роках життя з поправкою на непрацездатність і на якість життя (DALYs і QALYs); при вимірюванні враховується захворюваність, смертність, працездатність. Тягар хвороби визначається як індикатор, що обчислює втрати здорового життя від хвороб, виміряні в роках життя, скоригованих на непрацездатність. DALYs є одиницею виміру як глобального тягара хвороб, так і результативності втручань охорони здоров'я, як індикатора зниження тягара хвороб. ВООЗ використовує DALY як критерій для пріоритизації захворювань¹²

DALY – роки життя, скориговані за інвалідністю (*англ. disability adjusted life years*) - інтегральний показник, який визначає кількість років якісного (здорового) життя, втрачених внаслідок настання непрацездатності та передчасної смерті в результаті захворювання^{13 14}.

Вхідні дані показників тягара захворювання за DALY отримано від Institute for Health Metrics and Evaluation (IHME).¹⁵

Другий критерій - **вплив на громадське здоров'я** (*англ. public health impact*), стан здоров'я хворих, які мають отримувати лікування або ступінь тяжкості захворювання, яке потрібно лікувати або запобігти (щодо смертності, інвалідності, впливу на якість життя, клінічний перебіг).

¹² КЕРІВНА НАСТАНОВА ІЗ ОЦІНКИ ТЕХНОЛОГІЙ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
<http://www.nplz.org.ua/Applicants/Lists/AuxiliarySources/AllItems.aspx>

¹³ http://www.who.int/healthinfo/global_burden_disease/metrics_daly/en/

¹⁴ Основні терміни, які вживаються у сфері громадського здоров'я / Г. О. Слабкий, В. І. Миронюк, Л. О. Качала, О. М. Ратаніна // Україна. Здоров'я нації. - 2017. - № 3. - С. 235-245. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uzn_2017_3_43

¹⁵ <http://www.healthdata.org/>

Встановлено таку категоризацію критерію за якісними ознаками, відповідно до яких призначаються бали для кожного захворювання по шкалі 0-100:

Якісні ознаки критерію вплив на громадське здоров'я:

- Гостре/хронічне захворювання;
- Неінфекційне, інфекційне захворювання;
- Тяжке (загроза життю, хвороба, пов'язана з інвалідністю), середньої тяжкості (хвороба, що впливає на якість життя) та легке (хвороба викликає тимчасові незручності) захворювання.

Третій критерій - **рівень клінічних переваг** (*англ.level of clinical benefits*) - клінічні переваги, які можуть бути досягнуті при лікуванні певного захворювання (профілактика захворювання, симптоматичне, етіологічне, патогенетичне лікування, лікування чи профілактика розвитку побічних реакцій).

Одним із субкритеріїв є фактори ризику, тобто фактори умов існування, що становлять загрозу для самого здоров'я або виникнення захворювань. Вони можуть чинити генералізований або спеціалізований вплив, тобто вплив на весь організм або на певну його систему, наприклад серцево-судинну, травну, статеву, нервову. Вплив може бути гострим або хронічним. Соціально-економічне становище, біологічний статус, стереотипи поведінки або умови навколишнього середовища, які асоціюються з підвищеною сприйнятливістю до конкретного захворювання або є причиною погіршення здоров'я чи травми. Потенційно шкідливі для здоров'я фактори поведінкового, біологічного, генетичного, екологічного, соціального характеру; навколишнього і виробничого середовища, які підвищують імовірність розвитку захворювань, їх прогресування і несприятливого результату.

При формуванні переліку пріоритетних хвороб та станів експертами вирішено використовувати лише метаболічні фактори ризику (за даними Світового банку¹⁶): підвищений артеріальний тиск, високий індекс маси тіла, високий рівень глюкози в крові натще, високий рівень холестерину, ниркова недостатність, низька мінеральна щільність кістки.

Критерій рівень клінічних переваг складається із таких субкритеріїв:

- Велика клінічна перевага:
  - I. % впливу метаболічних факторів ризику на загальний DALY $\geq 1\%$ (за даними IHME).¹⁷
  - II. Профілактика захворювання (мається на увазі, якщо будемо лікувати дане захворювання чи можна уникнути розвитку іншого. Наприклад, лікування ішемічної хвороби серця - це уникнення розвитку інфаркту міокарда, інсульту; вакцинація).
  - III. Існує етіологічне/патогенетичне лікування даного захворювання.
  - IV. Результат лікування - повне виліковування.

¹⁶ <http://ihmeuw.org/4le4>

¹⁷ <https://vizhub.healthdata.org/gbd-compare/>

- V. Результат лікування-значне збільшення тривалості життя.
- VI. Результат лікування-довгострокове позбавлення важких симптомів.
- VII. Результат лікування-профілактика та/або лікування серйозних побічних реакцій.
  - Значна клінічна перевага:
    - I. % впливу метаболічних факторів ризику на загальний DALY <1% (за даними IHME).
    - II. Існує лише симптоматичне лікування.
  - III. Результат лікування-незначне збільшення тривалості життя.
  - IV. Результат лікування-короткострокове позбавлення важких симптомів.
  - V. Результат лікування-профілактика та/або лікування несерйозних ПР.
    - Незначна клінічна перевага:
      - I. Відсутній вплив на факторів ризику на загальний DALY (за даними IHME).
      - II. Результат лікування-додаткова користь, яку важко оцінити.
      - III. Результат лікування-відсутня додаткова користь.

4-й критерій - **наявність клінічних рекомендацій** (*англ.clinical guidelines*) - наявність галузевих стандартів, міжнародних клінічних рекомендацій для лікування/профілактики захворювання:

- наявні/відсутні галузеві стандарти;
- наявні/відсутні міжнародні клінічні рекомендації (наприклад, NICE).

5-й критерій **соціальна солідарність** (*англ.social solidarity*).

Соціальна справедливість – відсутність попереджувальних несправедливих або тих, що можуть бути усуненими, відмінностей між групами людей, об'єднаних за соціальними, економічними, демографічними або географічними ознаками. Соціальна справедливість стосовно здоров'я передбачає, що в ідеалі кожна людина повинна мати достойну можливість досягнення власного повного потенціалу здоров'я в більш практичному сенсі, що ніхто не повинен знаходитися в менш сприятливому становищі, ніж інші, в плані досягнення цього потенціалу¹⁸.

Встановлено таку категоризацію із субкритеріями, відповідно до якої призначалися бали для кожного захворювання по шкалі 0-100:

- діти до 18 років,
- соціально вразливі групи населення (інваліди, пенсіонери, особи з тривалими високими витратами на ЛЗ). Аналіз свідчить, що саме ці категорії населення страждають від катастрофічних особистих платежів або відмовилися від потрібних ліків та допомагає ідентифікувати тих, для кого система забезпечення лікарськими засобами створить особливий захист.
- поширеність хвороби (<5 на 10 000).

¹⁸ Основні терміни, які вживаються у сфері громадського здоров'я / Г. О. Слабкий, В. І. Миронюк, Л. О. Качала, О. М. Ратаніна // Україна. Здоров'я нації. - 2017. - № 3. - С. 235-245. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uzn_2017_3_43

2.2. Встановлення значень для критеріїв

На даному етапі дослідження експертами проведено конвертацію числових значень показників кожного критерію в бали (розрахунки) по шкалі 0-100 за трьома категоріями. Для якісних критеріїв бали призначалися безпосередньо за цією ж методикою.

Алгоритм призначення балів на основі аналізу доказових даних, інформаційних джерел наведено у додатках (А-Д).

2.3. Призначення вагових коефіцієнтів для критеріїв

Наступним важливим етапом МКАР є встановлення вагових коефіцієнтів кожному критерію, тобто надання їм значимості, що відображає відносну важливість до загальної оцінки.

Використано метод прямого визначення вагових коефіцієнтів (порядкові шкали – EVIDEM, розподіл балів). Експертна група провела перерозподіл 100 балів між критеріями у спосіб, який відображає їх відносну важливість.

На засіданні 19.10.2018 шляхом опитування всіх присутніх членів (n=14) Експертного комітету були встановлені вагові коефіцієнти для кожного критерію.

Таблиця 2. Ранжований ряд критеріїв для пріоритетних захворювань

Критерій	Вагові коефіцієнти/стандартне відхилення
Тягар хвороби	40,16 ($\sigma=12,3$)
Рівень клінічних переваг	22,08 ($\sigma=7,2$)
Вплив на громадське здоров'я	16,08 ($\sigma=4,2$)
Наявність клінічних рекомендацій	11,25 ($\sigma=7,4$)
Соціальна солідарність	10,41 ($\sigma=3,3$)

Встановлено, що найбільш значимим є критерій тягар захворювання, а найменш значимим- соціальна солідарність.

Розділ 3. Агрегація даних та результати

Експертним комітетом використано модель вимірювання значень – багатofакторна теорія значень (англ. *multi-attribute value theory, MAVT*) для побудови моделі і розрахунків за допомогою MS Excel. Отримано результати для 5 вікових категорій. Важливо зауважити, що результати представлені у вигляді захворювань, які ранжовані від найбільш важливого до найменш важливого

захворювання згідно з балами розрахованими в результаті аналізу. Поточні результати не представляють весь список захворювань і покривають 90-98% найпоширеніших захворювань в Україні.

Таблиця 3. Перелік пріоритетних захворювань за одним критерієм DALY для 5 вікових категорій (англ.)

Діти до 5 р.	5-14	14-49	50-69	70+
Neonatal preterm birth	Asthma	Ischemic heart disease	Ischemic heart disease	Ischemic heart disease
Congenital heart anomalies	Conduct disorder	Alcohol use disorders	Ischemic stroke	Ischemic stroke
Neonatal encephalopathy due to birth asphyxia and trauma	Drowning	Low back pain	Low back pain	Alzheimer disease and other dementias
Lower respiratory infections	Migraine	Self-harm by other specified means	Intracerebral hemorrhage	Low back pain
Other congenital birth defects	Acne vulgaris	HIV/AIDS resulting in other diseases	Tracheal, bronchus, and lung cancer	Age-related and other hearing loss
Other neonatal disorders	Dermatitis	Migraine	Alcohol use disorders	Intracerebral hemorrhage
Sudden infant death syndrome	Falls	Falls	Falls	Chronic obstructive pulmonary disease
Neonatal sepsis and other neonatal infections	Anxiety disorders	Motor vehicle road injuries	Colon and rectum cancer	Falls
Digestive congenital anomalies	Viral skin diseases	Major depressive disorder	Stomach cancer	Colon and rectum cancer
Other chromosomal abnormalities	Upper respiratory infections	Opioid use disorders	Age-related and other hearing loss	Tracheal, bronchus, and lung cancer

Таблиця 3а. Перелік пріоритетних захворювань за одним критерієм DALY для 5 вікових категорій (укр.)

Діти до 5 р.	5-14	14-49	50-69	70+
Народження попереднього терміну, що відноситься до новонародженого	Астма	Ішемічна хвороба серця	Ішемічна хвороба серця	Ішемічна хвороба серця
Вроджені вади серця	Розлади поведінки	Розлади, зумовлені вживанням алкоголю	Ішемічний інсульт	Ішемічний інсульт
Енцефалопатія у новонароджених внаслідок асфіксії та травми	Утоплення	Біль у попереку	Біль у попереку	Хвороба Альцгеймера та інші деменції

Інфекції нижніх дихальних шляхів	Мігрень	Самопошкодження іншим специфічними засобами	Внутрішньомозковий крововилив	Біль у попереку
Інші вроджені вади	Акне	Хвороба, викликана ВІЛ / СНІД, що проявляється іншими захворюваннями	Рак трахеї, бронхів та легень	Вікова та інша втрата слуху
Інші неонатальні розлади	Дерматити	Мігрень	Розлади, зумовлені вживанням алкоголю	Внутрішньомозковий крововилив
Синдром раптової дитячої смерті	Падіння	Падіння	Падіння	Хронічна обструктивна хвороба легень
Сепсис у новонароджених та інші інфекції у новонароджених	Тривожні розлади	Травми внаслідок ДТП	Рак товстої кишки та прямої кишки	Падіння
Вроджені вади розвитку органів травлення	Вірусні захворювання шкіри	Великий депресивний розлад	Рак шлунку	Рак товстої кишки та прямої кишки
Інші хромосомні аномалії	Інфекції верхніх дихальних шляхів	Розлади, зумовлені вживанням наркотиків	Вікова та інша втрата слуху	Рак трахеї, бронхів та легень

Таблиця 4. Перелік пріоритетних захворювань для дітей до 5 років

Ранг	Захворювання	Назва захворювання на англійській мові	Список кодів МКХ-10
1	Народження до встановленого терміну	Neonatal preterm birth	P01.0-P01.1, P07-P07.3, P22-P22.9, P25-P28.9, P61.2, P77-P77.9
2	Інфекції нижніх дихальних шляхів	Lower respiratory infections	A48.1, A70, B97.4-B97.6, J09-J15.8, J16-J16.9, J20-J21.9, P23.0-P23.4, U04-U04.9
3	Гострі кишкові інфекції	Diarrheal diseases	A00-A00.9, A02-A04.1, A04.3, A04.5-A07, A07.2-A07.4, A08-A09.9, R19.7
4	Менінгококовий менінгіт	Meningococcal meningitis	A39-A39.9
5	Сепсис у новонароджених та інші інфекції у новонароджених	Neonatal sepsis and other neonatal infections	P36-P36.9, P38-P39.9
6	Енцефалопатія у новонароджених внаслідок асфіксії та травми	Neonatal encephalopathy due to birth asphyxia and trauma	P01.7, P02-P03.9, P10-P15.9, P20-P21.9, P24-P24.9, P90-P91.9

7	Інші менінгіти	Other meningitis	A87-A87.9, G00.2-G00.8, G03-G03.8
8	Вроджені вади серця	Congenital heart anomalies	Q20-Q28.9
9	Паралітичний ілеус і непрохідність кишечника	Paralytic ileus and intestinal obstruction	K56-K56.9
10	Енцефаліти	Encephalitis	A83-A86.4, B94.1, F07.1, G04-G05.8
11	Менінгіти Haemophilus influenzae типу b	H influenzae type B meningitis	G00.0
12	Пневмококовий менінгіт	Pneumococcal meningitis	G00.1
13	Гемолітична хвороба та інші типи жовтяниці новонароджених	Hemolytic disease and other neonatal jaundice	P55-P59.9
14	Дефекти нервової трубки	Neural tube defects	Q00-Q01.9, Q05-Q05.9
15	Епілепсія	Epilepsy	G40-G41.9
16	Вроджені вади опорно-рухового апарату та кінцівок	Congenital musculoskeletal and limb anomalies	Q65-Q79, Q79.6-Q79.9
17	Хронічна хвороба нирок за інших причин	Chronic kidney disease due to other causes	N02-N02.9, N07-N08.8, N15.0, Q61-Q62.8
18	Синдром Дауна	Down syndrome	Q90-Q90.9
19	Рак мозку та нервової системи	Brain and nervous system cancer	C70-C72.9
20	Хвороба рухового нейрона	Motor neuron disease	G12.2-G12.9
21	Міокардити	Myocarditis	B33.2, I40-I41.9, I51.4
22	Внутрішньомозковий крововилив	Intracerebral hemorrhage	I60-I62.9, I67.0-I67.1, I68.1-I68.2, I69.0-I69.2
23	Гостра лімфоїдна лейкемія	Acute lymphoid leukemia	C91.0
24	Неходжкінська лімфома	Non-Hodgkin lymphoma	C82-C86.6, C96-C96.9
25	Гостра мієлоїдна лейкемія	Acute myeloid leukemia	C92.0, C92.3-C92.6, C93.0, C94.0, C94.2, C94.4-C94.5
26	Синдром раптової дитячої смерті	Sudden infant death syndrome	R95-R95.9
27	Отруєння	Poisonings	X46-X47, X47.1-X47.8, X48-X48.9
28	Інші лейкози	Other leukemia	C91.2-C91.9, C92.2, C92.7-C92.9, C93.1-C93.9, C94.1, C94.3, C94.6-C95.9
29	Інший вплив механічних сил	Other exposure to mechanical forces	W20-W31.9, W35-W38.9, W40-W43.9, W45.0-W45.2, W46-W46.2, W49-W52

30	Побічні реакції ЛЗ	Adverse effects of medical treatment	D69.5-D69.59, D70.1, D78-D78.89, E03.2, E06.4, E09-E09.9, E16.0, E23.1, E24.2, E27.3, E36-E36.8, E66.1, E89-E89.9, G21.1-G21.19, G24.0-G24.09, G25.1, G25.4, G25.6-G25.79, G62.0, G72.0, G93.7, G96.0, G96.11, G97-G97.9, H59-H59.89, H91.0-H91.09, H95-H95.9, I95.2-I95.81, I97-I97.9, J70-J70.4, J95-J95.9, K08.5-K08.59, K43-K43.9, K62.7, K68.11, K91-K91.9, K94-K95.89, L23.3, L27.0-L27.1, L56.0-L56.1, L64.0, L76-L76.82, M10.2-M10.29, M87.1-M87.19, M96-M96.9, N14-N14.4, N46.021-N46.121, N52.2-N52.39, N65-N65.1, N99-N99.9, P93-P93.8, P96.2, Y40-Y84.9, Y88-Y88.3, Z21.0, Z42-Z43.0, Z43.8-Z48.9, Z51-Z51.9, Z88-Z94.0, Z94.6, Z94.8-Z94.9, Z96-Z97.2, Z97.8-Z99.12, Z99.3-Z99.9
31	Інші серцево-судинні та циркуляторні захворювання	Other cardiovascular and circulatory diseases	I28-I28.8, I30-I31.1, I31.8-I32.8, I34-I37.9, I47-I47.9, I51.0-I51.3, I68.0, I72-I72.9, I77-I83.9, I86-I89.0, I89.9, I98, K75.1
32	Конфлікт та тероризм	Conflict and terrorism	
33	Ненавмисне удушення	Unintentional suffocation	W75-W75.9
34	Інші неуточнені інфекційні хвороби	Other unspecified infectious diseases	A20-A28.9, A31-A32.9, A38-A38.9, A42-A44.9, A48-A48.0, A48.2-A49.9, A65-A65.0, A69-A69.1, A74, A74.8-A74.9, A81-A81.9, A88-A89.0, B00-B00.9, B03-B04, B06-B06.9, B10-B10.89, B25-B27.99, B33, B33.3-B34.9, B37-B37.2, B37.5-B47.1, B47.9-B49, B58-B59, B94, B94.8-B96, B96.2-B97.2, B97.29-B97.39, B97.7-B97.8, B97.89, B99-B99.9, G14-G14.6, I00, I02, I02.9, I96-I96.9, I98.1, J85-J85.0, J85.2-J85.3, J86-J86.9, K75.0, K75.3, K76.3, M49.1, M89.6-M89.69, P35-P35.2, P35.8-P35.9, P37, P37.2, P37.5-P37.9, R02-R02.9, U82-U84, U85-U89, Z11, Z11.2, Z11.5-Z11.59, Z11.8-Z11.9, Z16-Z16.39, Z20, Z20.4, Z20.7-Z20.810, Z20.818-Z20.82, Z20.828-Z20.9, Z22-Z22.0, Z22.3, Z22.32-Z22.39, Z22.8-Z22.9, Z23.3-Z23.4, Z24.0, Z24.5, Z25.0, Z83.1
35	Інші кардіоміопатії	Other cardiomyopathy	I42.1-I42.5, I42.7-I42.8, I43-I43.9
36	Урогенітальні вроджені вади	Urogenital congenital anomalies	P96.0, Q50-Q56.4, Q60-Q60.6, Q63-Q64.9

37	Інші неврологічні розлади	Other neurological disorders	G10-G12.1, G13-G13.8, G23-G24, G24.1-G25.0, G25.2-G25.3, G25.5, G25.8-G26.0, G36-G37.9, G61-G61.9, G70-G72, G72.2-G73.7, G90-G90.9, G95-G95.9, M33-M33.9
38	Падіння	Falls	W00-W19.9
39	Фізичне насильство іншими способами	Physical violence by other means	X85-X92.9, X96-X98.9, Y00-Y04.9, Y06-Y08.9, Y87.1
40	Інші новоутворення	Other neoplasms	C17-C17.9, C30-C31.9, C37-C38.8, C40-C41.9, C47-C4A, C51-C52.9, C57-C57.8, C58-C58.0, C60-C60.9, C63-C63.8, C66-C66.9, C68.0-C68.8, C69-C69.9, C74-C75.8, D07.4, D09.2, D13.2-D13.3, D14.0, D15-D16.9, D28.0-D28.1, D28.7, D29.0, D30.2, D30.4-D30.8, D31-D33.9, D35-D36, D36.1-D36.7, D37.2, D38.2-D38.5, D39.2, D39.8, D41.2-D41.3, D42-D43.9, D44.1-D44.8, D45-D47.0, D47.2-D47.9, D48.0-D48.4, D49.6, K31.7, K62.0-K62.1, K63.5, N84.0-N84.1
41	Смерть та травми внаслідок пожежі, спеки, займистих речовини	Fire, heat, and hot substances	X00-X06.9, X08-X19.9
42	Травми внаслідок ДТП	Motor vehicle road injuries	V30-V79.9, V87.2-V87.3
43	Травми пішохода внаслідок ДТП	Pedestrian road injuries	V01-V04.9, V06-V09.9
44	Ендокринні, метаболічні, імунні розлади та розлади системи крові	Endocrine, metabolic, blood, and immune disorders	D52.1, D59.0, D59.2, D59.6, D66-D67, D68.0-D69.8, D70-D75.8, D76-D78.8, D86.8, D89-D89.3, E03-E07.1, E09-E09.9, E15.0, E16.0-E16.9, E20-E28.1, E28.3-E34.8, E36-E36.8, E65-E68, E70-E85.2, E88-E89.9, G21.1, G24.0, G25.1, G25.4, G25.6-G25.7, G72.0, G93.7, G97-G97.9, I95.2-I95.3, I97-I97.9, I98.9, J70.2-J70.5, J95-J95.9, K43-K43.9, K62.7, K91-K91.9, K94-K95.8, M87.1, N14-N14.4, N65-N65.1, N99-N99.9, P96.2, P96.5, R50.2
45	Легенева аспірація та стороннє тіло в дихальних шляхах	Pulmonary aspiration and foreign body in airway	W78-W80.9, W83-W84.9
46	Утоплення	Drowning	W65-W70.9, W73-W74.9
47	Інші хромосомні аномалії	Other chromosomal abnormalities	Q87-Q87.8, Q91-Q93.9, Q95-Q95.9, Q97-Q97.9, Q99-Q99.8

48	Вроджені вади розвитку органів травлення	Digestive anomalies congenital	Q38-Q45.9, Q79.0-Q79.5
49	Інші неонатальні розлади	Other neonatal disorders	P00-P01, P01.2-P01.6, P01.8-P01.9, P04-P04.2, P04.5-P05.9, P08-P09, P19-P19.9, P29-P29.9, P50-P54.9, P60-P61.1, P61.3-P61.9, P70, P70.3-P72.9, P74-P76.9, P78-P78.9, P80-P81.9, P83-P84, P92-P94.9, P96, P96.3-P96.4, P96.8
50	Інші вроджені вади	Other congenital birth defects	Q02-Q04.9, Q06-Q07.9, Q10.4-Q18.9, Q30-Q34.9, Q57, Q80-Q86, Q86.1-Q86.8, Q89-Q89.8

Таблиця 5. Перелік пріоритетних захворювань для дітей 5-14 років

Ранг	Захворювання	Назва захворювання на англійській мові	Список кодів МКХ-10
1	Гостра лімфоїдна лейкемія	Acute lymphoid leukemia	C91.0
2	Астма	Asthma	J45-J46.9
3	Гострі кишкові інфекції	Diarrheal diseases	A00-A00.9, A02-A04.1, A04.3, A04.5-A07, A07.2-A07.4, A08-A09.9, R19.7
4	Енцефаліти	Encephalitis	A83-A86.4, B94.1, F07.1, G04-G05.8
5	Гостра мієлоїдна лейкемія	Acute myeloid leukemia	C92.0, C92.3-C92.6, C93.0, C94.0, C94.2, C94.4-C94.5
6	Неходжкінська лімфома	Non-Hodgkin lymphoma	C82-C86.6, C96-C96.9
7	Інфекції нижніх дихальних шляхів	Lower respiratory infections	A48.1, A70, B97.4-B97.6, J09-J15.8, J16-J16.9, J20-J21.9, P23.0-P23.4, U04-U04.9
8	Отит середнього вуха	Otitis media	H70-H70.9
9	Великий депресивний розлад	Major depressive disorder	F32
10	Дефекти нервової трубки	Neural tube defects	Q00-Q01.9, Q05-Q05.9
11	Рак мозку та нервової системи	Brain and nervous system cancer	C70-C72.9
12	Гастрити та дуоденіти	Gastritis and duodenitis	K29-K29.9
13	Біполярний афективний розлад	Bipolar disorder	F31
14	Мігрень	Migraine	G43

15	Талассемія	Thalassemias trait	D56.3
16	Інфекції верхніх дихальних шляхів	Upper respiratory infections	J01-J01.9, J04.0, J05-J05.0, J36-J36.0
17	Аутизм	Autism	F84.0, F84.1
18	Синдром Аспергера та інші розлади спектру аутизму	Asperger syndrome and other autistic spectrum disorders	F84.2-F84.4, F84.5, F84.8-F84.9
19	Цироз та інші хронічні захворювання печінки в результаті інших причин	Cirrhosis and other chronic liver diseases due to other causes	B18-B18.9, I85-I85.9, I98.2, K70-K70.9, K71.3-K71.5, K71.7, K72.1-K74.6, K74.9, K75.2, K75.4-K76.2, K76.4-K76.9, K77.8
20	Ідіопатична інтелектуальна недостатність	Idiopathic developmental intellectual disability	F70-F79.9, Z81.0
21	Епілепсія	Epilepsy	G40-G41.9
22	Тривожні розлади	Anxiety disorders	F40-F48
23	Вроджені вади опорно-рухового апарату та кінцівок	Congenital musculoskeletal and limb anomalies	Q65-Q79, Q79.6-Q79.9
24	Вроджені вади серця	Congenital heart anomalies	Q20-Q28.9
25	Вугри звичайні	Acne vulgaris	L70.0
26	Дерматити	Dermatitis	L10-L14, L20-L30
27	Короста	Scabies	B86
28	Псоріаз	Psoriasis	L40
29	Грибкові захворювання шкіри	Fungal skin diseases	
30	Вікова та інша втрата слуху	Age-related and other hearing loss	H91
31	Вірусні захворювання шкіри	Viral skin diseases	B00-B09
32	Головний біль напруги	Tension-type headache	G44.2-G44.41
33	Кропив'янка	Urticaria	L50
34	Карієс постійних зубів	Caries of permanent teeth	K02
35	Біль у попереку	Low back pain	M54.5
36	Інші лейкози	Other leukemia	C91.2-C91.9, C92.2, C92.7-C92.9, C93.1-C93.9, C94.1, C94.3, C94.6-C95.9
37	Інші транспортні травми	Other transport injuries	V00-V00.8, V05-V05.9, V81-V81.9, V83-V86.9, V88.2-V88.3, V90-V98.8

38	Травми велосипедистів на дорозі	Cyclist road injuries	V10-V19.9
39	Інші захворювання порожнини рота	Other oral disorders	K00-K01.1, K03-K04.99, K07-K08, K08.8-K14.9, M26-M27.9
40	Фізичне насильство іншими способами	Physical violence by other means	X85-X92.9, X96-X98.9, Y00-Y04.9, Y06-Y08.9, Y87.1
41	Інші неврологічні розлади	Other neurological disorders	G10-G12.1, G13-G13.8, G23-G24, G24.1-G25.0, G25.2-G25.3, G25.5, G25.8-G26.0, G36-G37.9, G61-G61.9, G70-G72, G72.2-G73.7, G90-G90.9, G95-G95.9, M33-M33.9
42	Пахова, пахвинна, черевна кили (грижі)	Inguinal, femoral, and abdominal hernia	K40-K42.9, K44-K46.9
43	Легенева аспірація та стороннє тіло в дихальних шляхах	Pulmonary aspiration and foreign body in airway	W78-W80.9, W83-W84.9
44	Інші хромосомні аномалії	Other chromosomal abnormalities	Q87-Q87.8, Q91-Q93.9, Q95-Q95.9, Q97-Q97.9, Q99-Q99.8
45	Ендокринні, метаболічні, імунні розлади та розлади системи крові	Endocrine, metabolic, blood, and immune disorders	D52.1, D59.0, D59.2, D59.6, D66-D67, D68.0-D69.8, D70-D75.8, D76-D78.8, D86.8, D89-D89.3, E03-E07.1, E09-E09.9, E15.0, E16.0-E16.9, E20-E28.1, E28.3-E34.8, E36-E36.8, E65-E68, E70-E85.2, E88-E89.9, G21.1, G24.0, G25.1, G25.4, G25.6-G25.7, G72.0, G93.7, G97-G97.9, I95.2-I95.3, I97-I97.9, I98.9, J70.2-J70.5, J95-J95.9, K43-K43.9, K62.7, K91-K91.9, K94-K95.8, M87.1, N14-N14.4, N65-N65.1, N99-N99.9, P96.2, P96.5, R50.2
46	Інші випадкові травми	Other unintentional injuries	W39-W39.9, W77-W77.9, W81-W81.9, W85-W87.9, X50-X54.9, X57-X58.9
47	Самопошкодження іншим специфічними засобами	Self-harm by other specified means	X60-X64.9, X66-X71.9, X75-X84.9, Y87.0
48	Отруєння	Poisonings	X46-X47, X47.1-X47.8, X48-X48.9
49	Інший вплив механічних сил	Other exposure to mechanical forces	W20-W31.9, W35-W38.9, W40-W43.9, W45.0-W45.2, W46-W46.2, W49-W52

50	Смерть та травми внаслідок пожежі, спеки, займистих речовини	Fire, heat, and hot substances	X00-X06.9, X08-X19.9
51	Інші новоутворення	Other neoplasms	C17-C17.9, C30-C31.9, C37-C38.8, C40-C41.9, C47-C4A, C51-C52.9, C57-C57.8, C58-C58.0, C60-C60.9, C63-C63.8, C66-C66.9, C68.0-C68.8, C69-C69.9, C74-C75.8, D07.4, D09.2, D13.2-D13.3, D14.0, D15-D16.9, D28.0-D28.1, D28.7, D29.0, D30.2, D30.4-D30.8, D31-D33.9, D35-D36, D36.1-D36.7, D37.2, D38.2-D38.5, D39.2, D39.8, D41.2-D41.3, D42-D43.9, D44.1-D44.8, D45-D47.0, D47.2-D47.9, D48.0-D48.4, D49.6, K31.7, K62.0-K62.1, K63.5, N84.0-N84.1
52	Порушення рефракції та акомодатії	Refraction and accommodation disorders	H52
53	Інші захворювання органів чуття	Other sense organ diseases	
54	Травми внаслідок ДТП	Motor vehicle road injuries	V30-V79.9, V87.2-V87.3
55	Утоплення	Drowning	W65-W70.9, W73-W74.9
56	Травми пішохода внаслідок ДТП	Pedestrian road injuries	V01-V04.9, V06-V09.9
57	Падіння	Falls	W00-W19.9
58	Інші вроджені вади	Other congenital birth defects	Q02-Q04.9, Q06-Q07.9, Q10.4-Q18.9, Q30-Q34.9, Q57, Q80-Q86, Q86.1-Q86.8, Q89-Q89.8
59	Розлади поведінки	Conduct disorder	F91-F92.9

Таблиця 6. Перелік пріоритетних захворювань для 15-49 років

Ранг	Захворювання	Назва захворювання на англійській мові	Список кодів МКХ-10
1	Ішемічна хвороба серця	Ischemic heart disease	I20-I25.9
2	Великий депресивний розлад	Major depressive disorder	F32
3	Ішемічний інсульт	Ischemic stroke	G45-G46.8, I63-I63.9, I65-I66.9, I67.2-I67.3, I67.5-I67.6, I69.3

4	Хвороба, викликана ВІЛ / СНІД, що проявляється іншими захворюваннями	HIV/AIDS resulting in other diseases	B20.1-B23.9, B24.0
5	Інфекції нижніх дихальних шляхів	Lower respiratory infections	A48.1, A70, B97.4-B97.6, J09-J15.8, J16-J16.9, J20-J21.9, P23.0-P23.4, U04-U04.9
6	Астма	Asthma	J45-J46.9
7	Біполярний афективний розлад	Bipolar disorder	F31
8	Мігрень	Migraine	G43
9	Хронічна хвороба нирок в результаті гломерулонефриту	Chronic kidney disease due to glomerulonephritis	N03-N06.9
10	Епілепсія	Epilepsy	G40-G41.9
11	Вроджені вади серця	Congenital heart anomalies	Q20-Q28.9
12	Цукровий діабет	Diabetes mellitus	E10-E10.1, E10.3-E11.1, E11.3-E12.1, E12.3-E13.1, E13.3-E14.1, E14.3-E14.9, P70.0-P70.2, R73-R73.9
13	Туберкульоз чутливий до ЛЗ	Drug-susceptible tuberculosis	A10-A14, A15-A19.9, B90-B90.9, K67.3, K93.0, M49.0, P37.0
14	Біль у попереку	Low back pain	M54.5
15	Внутрішньомозковий крововилив	Intracerebral hemorrhage	I61
16	Панкреатит	Pancreatitis	K85-K86.9
17	Тривожні розлади	Anxiety disorders	F40-F48
18	Мультирезистентний туберкульоз без розширеної лікарської стійкості	Multidrug-resistant tuberculosis without extensive drug resistance	U84.3
19	Цироз та інші хронічні захворювання печінки внаслідок вживання алкоголю	Cirrhosis and other chronic liver diseases due to alcohol use	B18-B18.9, I85-I85.9, I98.2, K70-K70.9, K71.3-K71.5, K71.7, K72.1-K74.6, K74.9, K75.2, K75.4-K76.2, K76.4-K76.9, K77.8
20	Хронічна обструктивна хвороба легень	Chronic obstructive pulmonary disease	J40-J44.9, J47-J47.9
21	Ревматична хвороба серця	Rheumatic heart disease	I01-I01.9, I02.0, I05-I09.9
22	ВІЛ/СНІД - Туберкульоз, чутливий до ЛЗ	HIV/AIDS - Drug-susceptible Tuberculosis	B20.0

23	ВІЛ/СНІД Мультирезистентний туберкульоз без розширеної лікарської стійкості	- HIV/AIDS - Multidrug-resistant Tuberculosis without extensive drug resistance	U84.3
24	Рак молочної залози	Breast cancer	C50-C50.9, D05-D05.9, D24- D24.9, D48.6, D49.3, N60- N60.9
25	Цироз та інші хронічні захворювання печінки в результаті гепатиту С	Cirrhosis and other chronic liver diseases due to hepatitis C	B18-B18.9, I85-I85.9, I98.2, K70-K70.9, K71.3-K71.5, K71.7, K72.1-K74.6, K74.9, K75.2, K75.4-K76.2, K76.4- K76.9, K77.8
26	Рак трахеї, бронхів та легень	Tracheal, bronchus, and lung cancer	C33-C34.9, D02.1-D02.3, D14.2-D14.3, D38.1
27	Рак шлунку	Stomach cancer	C16-C16.9, D00.2, D13.1, D37.1
28	Аутизм	Autism	F84.0, F84.1
29	Цироз та інші хронічні захворювання печінки в результаті інших причин	Cirrhosis and other chronic liver diseases due to other causes	B18-B18.9, I85-I85.9, I98.2, K70-K70.9, K71.3-K71.5, K71.7, K72.1-K74.6, K74.9, K75.2, K75.4-K76.2, K76.4- K76.9, K77.8
30	Синдром Аспергера та інші розлади спектру аутизму	Asperger syndrome and other autistic spectrum disorders	F84.2-F84.4, F84.5, F84.8- F84.9
31	Цироз та інші хронічні захворювання печінки в результаті гепатиту В	Cirrhosis and other chronic liver diseases due to hepatitis B	B18-B18.9, I85-I85.9, I98.2, K70-K70.9, K71.3-K71.5, K71.7, K72.1-K74.6, K74.9, K75.2, K75.4-K76.2, K76.4- K76.9, K77.8
32	Рак товстої кишки та прямої кишки	Colon and rectum cancer	C18-C21.9, D01.0-D01.3, D12- D12.9, D37.3-D37.5
33	Рак мозку і нервової системи	Brain and nervous system cancer	C70-C72.9
34	Виразкова хвороба шлунку та 12ПК	Peptic ulcer disease	K25-K28.9, K31, K31.1-K31.6, K31.8
35	Рак підшлункової залози	Pancreatic cancer	C25-C25.9, D13.6-D13.7
36	Рак яєчників	Ovarian cancer	C56-C56.9, D27-D27.9, D39.1
37	Неходжкінська лімфома	Non-Hodgkin lymphoma	C82-C86.6, C96-C96.9
38	Злоякісна меланома шкіри	Malignant skin melanoma	C43-C43.9, D03-D03.9, D22- D23.9, D48.5
39	Інфекції верхніх дихальних шляхів	Upper respiratory infections	J01-J01.9, J04.0, J05-J05.0, J36-J36.0
40	Розсіяний склероз	Multiple sclerosis	G35-G35.9

41	Шизофренія	Schizophrenia	F20
42	Остеоартрит	Osteoarthritis	M15-M19
43	Алкогольна кардіоміопатія	Alcoholic cardiomyopathy	I42.6
44	Дистимія	Dysthymia	F34.1
45	Дерматити	Dermatitis	L10-L14, L20-L30
46	Вугри звичайні	Acne vulgaris	L70.0
47	Рак шийки матки	Cervical cancer	C53-C53.9, D06-D06.9, D26.0
48	Псоріаз	Psoriasis	L40
49	Розлади, зумовлені вживанням алкоголю	Alcohol use disorders	F10-F10.9, G31.2, G72.1, P04.3, Q86.0, R78.0, X45-X45.9, X65-X65.9, Y15-Y15.9
50	Вірусні захворювання шкіри	Viral skin diseases	B00-B09
51	Розлади, зумовлені вживанням наркотиків	Opioid use disorders	F11-F11.9, P96.1, R78.1
52	Біль у шиї	Neck pain	M54.2
53	Головний біль напруги	Tension-type headache	G44.2-G44.41
54	Вікова та інша втрата слуху	Age-related and other hearing loss	H91
55	Передменструальний синдром	Premenstrual syndrome	N94.3
56	Едентулізм та важка втрата зубів	Edentulism and severe tooth loss	K08.0-K08.499
57	Інші кардіоміопатії	Other cardiomyopathy	I42.1-I42.5, I42.7-I42.8, I43-I43.9
58	Порушення рефракції та акомодатії	Refraction and accommodation disorders	H52
59	Легенева аспірація та стороннє тіло в дихальних шляхах	Pulmonary aspiration and foreign body in airway	W78-W80.9, W83-W84.9
60	Інший вплив механічних сил	Other exposure to mechanical forces	W20-W31.9, W35-W38.9, W40-W43.9, W45.0-W45.2, W46-W46.2, W49-W52
61	Фізичне насильство гострим предметом	Physical violence by sharp object	X99-X99.9
62	Травми пішохода внаслідок ДТП	Pedestrian road injuries	V01-V04.9, V06-V09.9
63	Фізичне насильство іншими способами	Physical violence by other means	X85-X92.9, X96-X98.9, Y00-Y04.9, Y06-Y08.9, Y87.1
64	Утоплення	Drowning	W65-W70.9, W73-W74.9

65	Травми внаслідок ДТП	Motor vehicle road injuries	V30-V79.9, V87.2-V87.3
66	Інші новоутворення	Other neoplasms	C17-C17.9, C30-C31.9, C37-C38.8, C40-C41.9, C47-C4A, C51-C52.9, C57-C57.8, C58-C58.0, C60-C60.9, C63-C63.8, C66-C66.9, C68.0-C68.8, C69-C69.9, C74-C75.8, D07.4, D09.2, D13.2-D13.3, D14.0, D15-D16.9, D28.0-D28.1, D28.7, D29.0, D30.2, D30.4-D30.8, D31-D33.9, D35-D36, D36.1-D36.7, D37.2, D38.2-D38.5, D39.2, D39.8, D41.2-D41.3, D42-D43.9, D44.1-D44.8, D45-D47.0, D47.2-D47.9, D48.0-D48.4, D49.6, K31.7, K62.0-K62.1, K63.5, N84.0-N84.1
67	Інші захворювання органів чуття	Other sense organ diseases	
68	Інші захворювання порожнини рота	Other oral disorders	K00-K01.1, K03-K04.99, K07-K08, K08.8-K14.9, M26-M27.9
69	Травми велосипедистів на дорозі	Cyclist road injuries	V10-V19.9
70	Дія тепла та холоду зовнішнього середовища	Environmental heat and cold exposure	L55-L55.9, L56.3, L56.8-L56.9, L58-L58.9, W88-W94.9, W97.9, W99-W99.9, X30-X32.9, X39-X39.9
71	Інші транспортні травми	Other transport injuries	V00-V00.8, V05-V05.9, V81-V81.9, V83-V86.9, V88.2-V88.3, V90-V98.8
72	Отруєння	Poisonings	X46-X47, X47.1-X47.8, X48-X48.9
73	Падіння	Falls	W00-W19.9
74	Смерть та травми внаслідок пожежі, спеки, займистих речовини	Fire, heat, and hot substances	X00-X06.9, X08-X19.9

75	Побічні реакції ЛЗ	Adverse effects of medical treatment	D69.5-D69.59, D70.1, D78-D78.89, E03.2, E06.4, E09-E09.9, E16.0, E23.1, E24.2, E27.3, E36-E36.8, E66.1, E89-E89.9, G21.1-G21.19, G24.0-G24.09, G25.1, G25.4, G25.6-G25.79, G62.0, G72.0, G93.7, G96.0, G96.11, G97-G97.9, H59-H59.89, H91.0-H91.09, H95-H95.9, I95.2-I95.81, I97-I97.9, J70-J70.4, J95-J95.9, K08.5-K08.59, K43-K43.9, K62.7, K68.11, K91-K91.9, K94-K95.89, L23.3, L27.0-L27.1, L56.0-L56.1, L64.0, L76-L76.82, M10.2-M10.29, M87.1-M87.19, M96-M96.9, N14-N14.4, N46.021-N46.121, N52.2-N52.39, N65-N65.1, N99-N99.9, P93-P93.8, P96.2, Y40-Y84.9, Y88-Y88.3, Z21.0, Z42-Z43.0, Z43.8-Z48.9, Z51-Z51.9, Z88-Z94.0, Z94.6, Z94.8-Z94.9, Z96-Z97.2, Z97.8-Z99.12, Z99.3-Z99.9
76	Інші випадкові травми	Other unintentional injuries	W39-W39.9, W77-W77.9, W81-W81.9, W85-W87.9, X50-X54.9, X57-X58.9
77	Травми мотоциклістів на дорозі	Motorcyclist road injuries	V20-V29.9
78	Інші розлади опорно-рухового апарату	Other musculoskeletal disorders	I27.1, I67.7, L93-L93.2, M00-M03.0, M03.2-M03.6, M07-M08, M08.9-M09.0, M09.2-M09.8, M30-M32.9, M34-M36.8, M40-M43.1, M65-M65.0, M71.0-M71.1, M80-M82.8, M86.3-M86.4, M87-M87.0, M88-M89.0, M89.5, M89.7-M89.9
79	Інші гінекологічні хвороби	Other gynecological diseases	N72-N72.0, N75-N77.8, N83-N83.9
80	Інші психологічні розлади та розлади, викликані прийомом психоактивних речовин	Other mental and substance use disorders	F10-F16.9, F18-F19.9, F24, F50.0-F50.5, G31.2, G72.1, P04.3-P04.4, P96.1, Q86.0, R78.0-R78.5, X45-X45.9, X65-X65.9, Y15-Y15.9
81	Самопошкодження іншим специфічними засобами	Self-harm by other specified means	X60-X64.9, X66-X71.9, X75-X84.9, Y87.0

82	Ендокринні, метаболічні, імунні розлади та розлади системи крові	Endocrine, metabolic, blood, and immune disorders	D52.1, D59.0, D59.2, D59.6, D66-D67, D68.0-D69.8, D70-D75.8, D76-D78.8, D86.8, D89-D89.3, E03-E07.1, E09-E09.9, E15.0, E16.0-E16.9, E20-E28.1, E28.3-E34.8, E36-E36.8, E65-E68, E70-E85.2, E88-E89.9, G21.1, G24.0, G25.1, G25.4, G25.6-G25.7, G72.0, G93.7, G97-G97.9, I95.2-I95.3, I97-I97.9, I98.9, J70.2-J70.5, J95-J95.9, K43-K43.9, K62.7, K91-K91.9, K94-K95.8, M87.1, N14-N14.4, N65-N65.1, N99-N99.9, P96.2, P96.5, R50.2
83	Інші розлади, викликані прийомом ЛЗ	Other drug use disorders	F13-F13.9, F16-F16.9, F18-F19.9, R78.3-R78.5

Таблиця 7. Перелік пріоритетних захворювань для 50-69 років

Ранг	Захворювання	Назва захворювання на англійській мові	Список кодів МКХ-10
1	Ішемічний інсульт	Ischemic stroke	G45-G46.8, I63-I63.9, I65-I66.9, I67.2-I67.3, I67.5-I67.6, I69.3
2	Ішемічна хвороба серця	Ischemic heart disease	I20-I25.9
3	Туберкульоз чутливий до ЛЗ	Drug-susceptible tuberculosis	A10-A14, A15-A19.9, B90-B90.9, K67.3, K93.0, M49.0, P37.0
4	Мультирезистентний туберкульоз без розширеної лікарської стійкості	Multidrug-resistant tuberculosis without extensive drug resistance	U84.3
5	Інфекції нижніх дихальних шляхів	Lower respiratory infections	A48.1, A70, B97.4-B97.6, J09-J15.8, J16-J16.9, J20-J21.9, P23.0-P23.4, U04-U04.9
6	Цукровий діабет	Diabetes mellitus	E10-E10.1, E10.3-E11.1, E11.3-E12.1, E12.3-E13.1, E13.3-E14.1, E14.3-E14.9, P70.0-P70.2, R73-R73.9
7	Виразкова хвороба шлунку та 12ПК	Peptic ulcer disease	K25-K28.9, K31, K31.1-K31.6, K31.8
8	Хвороба, викликана ВІЛ / СНІД, що проявляється іншими захворюваннями	HIV/AIDS resulting in other diseases	B20.1-B23.9, B24.0
9	Гіпертонічна хвороба серця	Hypertensive heart disease	I11-I11.9

10	Біль у попереку	Low back pain	M54.5
11	Внутрішньомозковий крововилив	Intracerebral hemorrhage	I61
12	Рак молочної залози	Breast cancer	C50-C50.9, D05-D05.9, D24-D24.9, D48.6, D49.3, N60-N60.9
13	Хронічна обструктивна хвороба легень	Chronic obstructive pulmonary disease	J40-J44.9, J47-J47.9
14	Ревматична хвороба серця	Rheumatic heart disease	I01-I01.9, I02.0, I05-I09.9
15	Рак трахеї, бронхів та легень	Tracheal, bronchus, and lung cancer	C33-C34.9, D02.1-D02.3, D14.2-D14.3, D38.1
16	Рак простати	Prostate cancer	C61-C61.9, D07.5, D29.1, D40.0
17	Ревматоїдний артрит	Rheumatoid arthritis	M05-M06.9, M08.0-M08.8
18	Великий депресивний розлад	Major depressive disorder	F32
19	Рак товстої кишки та прямої кишки	Colon and rectum cancer	C18-C21.9, D01.0-D01.3, D12-D12.9, D37.3-D37.5
20	Шизофренія	Schizophrenia	F20
21	Біль у шиї	Neck pain	M54.2
22	Рак шлунку	Stomach cancer	C16-C16.9, D00.2, D13.1, D37.1
23	Астма	Asthma	J45-J46.9
24	Рак шийки матки	Cervical cancer	C53-C53.9, D06-D06.9, D26.0
25	Рак нирки	Kidney cancer	C64-C65.9, D30.0-D30.1, D41.0-D41.1
26	Неходжкінська лімфома	Non-Hodgkin lymphoma	C82-C86.6, C96-C96.9
27	Панкреатит	Pancreatitis	K85-K86.9
28	Рак яєчників	Ovarian cancer	C56-C56.9, D27-D27.9, D39.1
29	Рак ротової порожнини	Lip and oral cavity cancer	C00-C08.9, D10.0-D10.5, D11-D11.9
30	Рак стравоходу	Esophageal cancer	C15-C15.9, D00.1, D13.0
31	Рак мозку і нервової системи	Brain and nervous system cancer	C70-C72.9
32	Рак гортані	Larynx cancer	C32-C32.9, D02.0, D14.1, D38.0
33	Інші види раку глотки	Other pharynx cancer	C09-C10.9, C12-C13.9, D10.7

34	Рак сечового міхура	Bladder cancer	C67-C67.9, D09.0, D30.3, D41.4-D41.8, D49.4
35	Рак жовчного міхура та жовчних шляхів	Gallbladder and biliary tract cancer	C23-C24.9, D13.5
36	Рак підшлункової залози	Pancreatic cancer	C25-C25.9, D13.6-D13.7
37	Цироз та інші хронічні захворювання печінки в результаті гепатиту В	Cirrhosis and other chronic liver diseases due to hepatitis B	B18-B18.9, I85-I85.9, I98.2, K70-K70.9, K71.3-K71.5, K71.7, K72.1-K74.6, K74.9, K75.2, K75.4-K76.2, K76.4-K76.9, K77.8
38	Остеоартрит	Osteoarthritis	M15-M19
39	Доброякісна гіперплазія передміхурової залози	Benign prostatic hyperplasia	N40
40	Злоякісна меланома шкіри	Malignant skin melanoma	C43-C43.9, D03-D03.9, D22-D23.9, D48.5
41	Мігрень	Migraine	G43
42	Цироз та інші хронічні захворювання печінки в результаті гепатиту С	Cirrhosis and other chronic liver diseases due to hepatitis C	B18-B18.9, I85-I85.9, I98.2, K70-K70.9, K71.3-K71.5, K71.7, K72.1-K74.6, K74.9, K75.2, K75.4-K76.2, K76.4-K76.9, K77.8
43	Цироз та інші хронічні захворювання печінки внаслідок вживання алкоголю	Cirrhosis and other chronic liver diseases due to alcohol use	B18-B18.9, I85-I85.9, I98.2, K70-K70.9, K71.3-K71.5, K71.7, K72.1-K74.6, K74.9, K75.2, K75.4-K76.2, K76.4-K76.9, K77.8
44	Хвороба Альцгеймера та інші деменції	Alzheimer disease and other dementias	F00-F03.9, G30-G31.1, G31.8-G31.9
45	Головний біль напруги	Tension-type headache	G44.2-G44.41
46	Алкогольна кардіоміопатія	Alcoholic cardiomyopathy	I42.6
47	Цироз та інші хронічні захворювання печінки в результаті інших причин	Cirrhosis and other chronic liver diseases due to other causes	B18-B18.9, I85-I85.9, I98.2, K70-K70.9, K71.3-K71.5, K71.7, K72.1-K74.6, K74.9, K75.2, K75.4-K76.2, K76.4-K76.9, K77.8
48	Розлади, зумовлені вживанням наркотиків	Opioid use disorders	F11-F11.9, P96.1, R78.1
49	Дистимія	Dysthymia	F34.1
50	Тривожні розлади	Anxiety disorders	F40-F48
51	Аневризма аорти	Aortic aneurysm	I71-I71.9

52	Вікова та інша втрата слуху	Age-related and other hearing loss	H91
53	Едентулізм та важка втрата зубів	Edentulism and severe tooth loss	K08.0-K08.499
54	Інші новоутворення	Other neoplasms	C17-C17.9, C30-C31.9, C37-C38.8, C40-C41.9, C47-C4A, C51-C52.9, C57-C57.8, C58-C58.0, C60-C60.9, C63-C63.8, C66-C66.9, C68.0-C68.8, C69-C69.9, C74-C75.8, D07.4, D09.2, D13.2-D13.3, D14.0, D15-D16.9, D28.0-D28.1, D28.7, D29.0, D30.2, D30.4-D30.8, D31-D33.9, D35-D36, D36.1-D36.7, D37.2, D38.2-D38.5, D39.2, D39.8, D41.2-D41.3, D42-D43.9, D44.1-D44.8, D45-D47.0, D47.2-D47.9, D48.0-D48.4, D49.6, K31.7, K62.0-K62.1, K63.5, N84.0-N84.1
55	Порушення рефракції та акомодатії	Refraction and accommodation disorders	H52
56	Інші кардіоміопатії	Other cardiomyopathy	I42.1-I42.5, I42.7-I42.8, I43-I43.9
57	Інші психологічні розлади та розлади, викликані прийомом психоактивних речовин	Other mental and substance use disorders	F10-F16.9, F18-F19.9, F24, F50.0-F50.5, G31.2, G72.1, P04.3-P04.4, P96.1, Q86.0, R78.0-R78.5, X45-X45.9, X65-X65.9, Y15-Y15.9
58	Інші захворювання органів чуття	Other sense organ diseases	
59	Ендокринні, метаболічні, імунні розлади та розлади системи крові	Endocrine, metabolic, blood, and immune disorders	D52.1, D59.0, D59.2, D59.6, D66-D67, D68.0-D69.8, D70-D75.8, D76-D78.8, D86.8, D89-D89.3, E03-E07.1, E09-E09.9, E15.0, E16.0-E16.9, E20-E28.1, E28.3-E34.8, E36-E36.8, E65-E68, E70-E85.2, E88-E89.9, G21.1, G24.0, G25.1, G25.4, G25.6-G25.7, G72.0, G93.7, G97-G97.9, I95.2-I95.3, I97-I97.9, I98.9, J70.2-J70.5, J95-J95.9, K43-K43.9, K62.7, K91-K91.9, K94-K95.8, M87.1, N14-N14.4, N65-N65.1, N99-N99.9, P96.2, P96.5, R50.2

60	Інші випадкові травми	Other unintentional injuries	W39-W39.9, W77-W77.9, W81-W81.9, W85-W87.9, X50-X54.9, X57-X58.9
61	Дія тепла та холоду зовнішнього середовища	Environmental heat and cold exposure	L55-L55.9, L56.3, L56.8-L56.9, L58-L58.9, W88-W94.9, W97.9, W99-W99.9, X30-X32.9, X39-X39.9
62	Фізичне насильство іншими способами	Physical violence by other means	X85-X92.9, X96-X98.9, Y00-Y04.9, Y06-Y08.9, Y87.1
63	Утоплення	Drowning	W65-W70.9, W73-W74.9
64	Інший вплив механічних сил	Other exposure to mechanical forces	W20-W31.9, W35-W38.9, W40-W43.9, W45.0-W45.2, W46-W46.2, W49-W52
65	Травми пішохода внаслідок ДТП	Pedestrian road injuries	V01-V04.9, V06-V09.9
66	Смерть та травми внаслідок пожежі, спеки, займистих речовини	Fire, heat, and hot substances	X00-X06.9, X08-X19.9
67	Легенева аспірація та стороннє тіло в дихальних шляхах	Pulmonary aspiration and foreign body in airway	W78-W80.9, W83-W84.9
68	Травми внаслідок ДТП	Motor vehicle road injuries	V30-V79.9, V87.2-V87.3
69	Самопошкодження іншим специфічними засобами	Self-harm by other specified means	X60-X64.9, X66-X71.9, X75-X84.9, Y87.0
70	Падіння	Falls	W00-W19.9
71	Розлади, зумовлені вживанням алкоголю	Alcohol use disorders	F10-F10.9, G31.2, G72.1, P04.3, Q86.0, R78.0, X45-X45.9, X65-X65.9, Y15-Y15.9

Таблиця 8. Перелік пріоритетних захворювань для 70+ років

Ранг	Захворювання	Назва захворювання на англійській мові	Список кодів МКХ-10
1	Ішемічна хвороба серця	Ischemic heart disease	I20-I25.9
2	Ішемічний інсульт	Ischemic stroke	G45-G46.8, I63-I63.9, I65-I66.9, I67.2-I67.3, I67.5-I67.6, I69.3
3	Великий депресивний розлад	Major depressive disorder	F32
4	Внутрішньомозковий крововилив	Intracerebral hemorrhage	I61
5	Гіпертонічна хвороба серця	Hypertensive heart disease	I11-I11.9

6	Астма	Asthma	J45-J46.9
7	Цукровий діабет	Diabetes mellitus	E10-E10.1, E10.3-E11.1, E11.3-E12.1, E12.3-E13.1, E13.3-E14.1, E14.3-E14.9, P70.0-P70.2, R73-R73.9
8	Фібриляція та тріпотіння передсердь	Atrial fibrillation and flutter	I48-I48.9
9	Хронічна хвороба нирок в результаті гломерулонефриту	Chronic kidney disease due to glomerulonephritis	N03-N06.9
10	Тривожні розлади	Anxiety disorders	F40-F48
11	Хронічна обструктивна хвороба легень	Chronic obstructive pulmonary disease	J40-J44.9, J47-J47.9
12	Рак товстої кишки та прямої кишки	Colon and rectum cancer	C18-C21.9, D01.0-D01.3, D12-D12.9, D37.3-D37.5
13	Рак трахеї, бронхів та легень	Tracheal, bronchus, and lung cancer	C33-C34.9, D02.1-D02.3, D14.2-D14.3, D38.1
14	Рак шлунку	Stomach cancer	C16-C16.9, D00.2, D13.1, D37.1
15	Рак молочної залози	Breast cancer	C50-C50.9, D05-D05.9, D24-D24.9, D48.6, D49.3, N60-N60.9
16	Рак простати	Prostate cancer	C61-C61.9, D07.5, D29.1, D40.0
17	Рак підшлункової залози	Pancreatic cancer	C25-C25.9, D13.6-D13.7
18	Хвороба Паркінсона	Parkinson disease	G20-G21.0, G21.2-G22.0
19	Біль у попереку	Low back pain	M54.5
20	Мігрень	Migraine	G43
21	Рак сечового міхура	Bladder cancer	C67-C67.9, D09.0, D30.3, D41.4-D41.8, D49.4
22	Судинні захворювання кишечника	Vascular intestinal disorders	K55-K55.9
23	Інфекції нижніх дихальних шляхів	Lower respiratory infections	A48.1, A70, B97.4-B97.6, J09-J15.8, J16-J16.9, J20-J21.9, P23.0-P23.4, U04-U04.9
24	Остеоартрит	Osteoarthritis	M15-M19
25	Хвороба Альцгеймера та інші деменції	Alzheimer disease and other dementias	F00-F03.9, G30-G31.1, G31.8-G31.9
26	Доброякісна гіперплазія передміхурової залози	Benign prostatic hyperplasia	N40

27	Біль у шиї	Neck pain	M54.2
28	Вікова та інша втрата слуху	Age-related and other hearing loss	H91
29	Едентулізм та важкі втрати зубів	Edentulism and severe tooth loss	K08.1
30	Інші захворювання органів чуття	Other sense organ diseases	
31	Самопошкодження іншим специфічними засобами	Self-harm by other specified means	X60-X64.9, X66-X71.9, X75-X84.9, Y87.0
32	Катаракта	Cataract	H25-H28
33	Порушення рефракції та акомодації	Refraction and accommodation disorders	H52
34	Падіння	Falls	W00-W19.9

Розділ 4. Рекомендації, висновки та напрямки використання

1. Експертний комітет з відбору та використання основних лікарських засобів із застосування МСДА розробив перелік пріоритетних захворювань і станів, який рекомендує особам, які приймають рішення, враховувати при вирішенні питання щодо реімбурсації та закупівель за державні кошти лікарських засобів, фінансування інших медичних технологій та формуванні пакету медичних послуг, який покривається державою.
2. Експертний комітет розробив та рекомендує застосовувати перелік пріоритетних станів окремо для 5 вікових категорій населення: немовлята та діти раннього віку - до 5 років, діти та підлітки - 5-14 років, особи молодшого працездатного віку - 15-49 років, особи старшого працездатного віку - 50-69 років, особи похилого віку - старше 70 років.
3. Щодо застосування даного переліку щодо реімбурсації за програмою “Доступні ліки”, то доцільним є його врахування, але разом з тим, необхідно зазначити, що дана програма має, на сьогодні, визначені критерії щодо залучення фахівців, МНН з Національного переліку основних лікарських засобів та ін. Тому при вирішенні питання щодо розширення нозологій за програмою “Доступні ліки” вважаємо за необхідне проведення додаткового МСДА аналізу.
4. В даний перелік не включено захворювання та стани, які потребують надання екстреної медичної допомоги, так як надання допомоги при зазначених станах є обов'язковим згідно Конституції України, Закону України про екстрену медичну допомогу та є гарантованим

для всіх, хто перебуває на території нашої держави за принципом правової соціальної справедливості.

5. В даний перелік також не ввійшли орфанні захворювання, які фінансують в більшості країн світу згідно принципу соціальної солідарності, оскільки для малої кількості пацієнтів значення тягаря захворювання порівняно мале. Експертний комітет вважає за доцільне провести окремий MCDA аналіз щодо орфанних ліків, так як вони потребують проведення НТА, щодо визначення їх клінічної ефективності, окрім того всі вони дороговартісні, одноджерельні, потребують строго реєстру пацієнтів та повинні закуповуватися тільки на центральному рівні в межах визначеного бюджету.

Обмеження дослідження

- виключені захворювання із категорії other (туди могло потрапити багато серйозних і поширених захворювань)
- відсутня група В і С.
- відсутня валідація, оцінка якості поточних результатів.
- відсутні дані поширеності (потрібно додати з ресурсу ІНМЕ і укр. статистичних даних)
- відсутня звірка результатів з даними летальності і поширеності укр. статистики